

TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS
2007 m. rugsėjo 20 d.*

Byloje C-177/06

dėl 2006 m. balandžio 4 d. pagal EB 88 straipsnio antrąją dalį pareikšto ieškinio dėl
įsipareigojimų neįvykdymo

Europos Bendrijų Komisija, atstovaujama F. Castillo de la Torre ir
C. Urraca Cavedes, nurodžiusi adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

ieškovė,

prieš

Ispanijos Karalystę, atstovaujamą N. Díaz Abad, nurodžiusią adresą dokumentams
įteikti Liuksemburge,

atsakovė,

* Proceso kalba: ispanų.

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro antrosios kolegijos pirmininko pareigas einantis K. Schieman, teisėjai L. Bay Larsen (pranešėjas), J.-C. Bonichot, T. von Danwitz ir C. Toader,

generalinė advokatė E. Sharpston,
posėdžio sekretorė M. Ferreira, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2007 m. balandžio 26 d. posėdžiui,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinės advokatės nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

- ¹ Savo ieškinyje Europos Bendrijų Komisija prašo Teisingumo Teismo pripažinti, kad per nustatytą terminą nesiėmusi būtinų priemonių įgyvendinti šių sprendimų:

— 2001 m. gruodžio 20 d. Komisijos sprendimo 2003/28/EB dėl 1993 m. Ispanijos įgyvendintos valstybės pagalbos schemos tam tikroms Alavos provincijoje (Ispanija) naujai įsteigtoms įmonėms (OL L 17, 2003, p. 20),

- 2001 m. gruodžio 20 d. Komisijos sprendimo 2003/86/EB dėl 1993 m. Ispanijos įgyvendintos valstybės pagalbos schemos tam tikroms Biskajos provincijoje (Ispanija) naujai įsteigtoms įmonėms (OL L 40, 2003, p. 11),

- 2001 m. gruodžio 20 d. Komisijos sprendimo 2003/192/EB dėl 1993 m. Ispanijos įgyvendintos valstybės pagalbos schemos tam tikroms Gipuskoa provincijoje (Ispanija) naujai įsteigtoms įmonėms (OL L 77, 2003, p. 1, toliau visi šie sprendimai – ginčijami sprendimai)

2 ir 3 straipsnių nuostatų ir bet kuriuo atveju nepranešusi apie šias priemones Komisijai pagal šių sprendimų 4 straipsnį, Ispanijos Karalystė neįvykdė įsipareigojimų pagal minėtas nuostatas.

I — Ginčo aplinkybės

- 2 1993 m. baskų Alavos, Biskajos ir Gipuskoa provincijos ėmėsi mokestinių priemonių įmonių steigimui skatinti.

- 3 Kiekvieno provincijų įstatymų, t. y. liepos 5 d. Alavos provincijos įstatymo Nr. 18/1993, birželio 24 d. Biskajos provincijos įstatymo 5/1993 ir birželio 26 d. Gipuskoa provincijos įstatymo 11/1993, kurie visi trys vadinami „Skubios mokestinės priemonės investicijoms remti ir ekonominei veiklai skatinti“ (*Medidas Fiscales Urgentes de Apoyo a la Inversión e impulso de la Actividad Económica*),

14 straipsnis dešimčiai vienas po kito einančių mokestinių laikotarpių atleidžia nuo pelno mokesčio įmones, įsteigtas nuo provincijos įstatymo įsigaliojimo dienos iki 1994 m. gruodžio 31 d., su sąlyga, kad jos, be kita ko:

- pradeda savo veiklą su ne mažiau kaip 20 milijonų ESP apmokėtojo kapitalo,
- nuo bendrovės įsteigimo iki 1995 m. gruodžio 31 d. investuoja ne mažiau kaip 80 milijonų ESP ir
- per šešis mėnesius nuo savo veiklos pradžios sukuria ne mažiau kaip dešimt darbo vietų.

- 4 2000 m. lapkričio 28 d. laišku Komisija pradėjo prieš Ispanijos Karalystę EB 88 straipsnio 2 dalyje numatytą formalią tyrimo procedūrą dėl kiekvienos iš šių trijų mokestinių tvarkų (toliau bendrai – ginčijamos mokestinės priemonės).
- 5 2001 m. vasario 9 d. pateiktais pareiškimais *Diputación Foral de Álava* (byla T-30/01), *Diputación Foral de Guipúzcoa* (byla T-31/01) ir *Diputación Foral de Vizcaya* (byla T-32/01) pareiškė Europos Bendrijų Pirmosios instancijos teisme tris ieškinius dėl sprendimų pradėti šią procedūrą kiekvienos jų atžvilgiu panaikinimo.
- 6 Pasibaigus formalioms tyrimo procedūroms, Komisija priėmė ginčijamus sprendimus.

- 7 Kiekvieno šio sprendimo 1 straipsnis nagrinėjama mokestinę tvarką kvalifikuoja valstybės pagalba ir pripažįsta ją nesuderinamą su bendrąja rinka.
- 8 Kiekvieno šio sprendimo 2–4 straipsniai nustato:

„2 straipsnis

Ispanija privalo panaikinti 1 straipsnyje numatytą pagalbos schemą tiek, kiek ji dar galioja.

3 straipsnis

1. Ispanija imasi visų reikiamų priemonių 1 straipsnyje nurodytai pagalbai, kuri buvo neteisėtai suteikta, iš jos gavėjų susigrąžinti. Ispanija turi sustabdyti dar nepervedtos pagalbos pervedimą.

2. Sugrąžinti reikia nedelsiant pagal nacionalinėje teisėje numatytas procedūras su sąlyga, kad jos leidžia iš karto ir veiksmingai vykdyti šį sprendimą. <...>

4 straipsnis

Per du mėnesius nuo pranešimo apie šį sprendimą Ispanija informuoja Komisiją apie priemones, kurių ji ėmėsi šiam sprendimui įgyvendinti.“

- 9 Apie visus tris sprendimus Ispanijos Karalystei buvo pranešta 2001 m. gruodžio 28 d. laišku.
- 10 Kiekvieno sprendimo 4 straipsnyje numatytas dviejų mėnesių terminas baigėsi, Komisijos teigimu, jai nepranešus apie priimtas įgyvendinimo priemones.
- 11 2002 m. kovo 26 d. pateiktais pareiškimais *Diputación Foral de Álava* (byla T-86/02), *Diputación Foral de Vizcaya* (byla T-87/02) ir *Diputación Foral de Guipúzcoa* (byla T-88/02) pareiškė Pirmosios instancijos teisme tris ieškinius dėl panaikinimo, kiekviena jų – dėl su jomis susijusio neigiamo sprendimo.
- 12 Pirmosios instancijos teismas sujungė bylas T-30/01–T-32/01 ir T-86/02–T-88/02 ir šiuo metu jas nagrinėja.
- 13 Po 2002 m. kovo 1 d. pasikeitus įvairiais raštais ir pateikus priminimus, Komisija, manydama, kad Ispanijos Karalystė vis dar nepateikė informacijos apie ginčijamų sprendimų vykdymą, galiausiai nusprendė pareikšti šį ieškinį dėl įsipareigojimų neįvykdymo.

II — Procesas Teisingumo Teisme

- 14 2006 m. vasario 27 d. Teisingumo Teismas atmetė Ispanijos Karalystės šiose bylose pateiktą Procedūros reglamento 82a straipsniu pagrįstą prašymą sustabdyti bylos nagrinėjimą, kol bus paskelbti sprendimai šešiose Pirmosios instancijos teismo nagrinėjamosiose bylose.

III — Dėl ieškinio

A — Šalių argumentai

1. Komisijos argumentai

- 15 Komisija remiasi EB 249 straipsniu ir 88 straipsnio 2 dalimi.
- 16 Jos teigimu, pasibaigus kiekvieno ginčijamo sprendimo 4 straipsnyje numatytam dviejų mėnesių terminui Ispanijos Karalystė, nesilaikydama šių sprendimų 2 ir 3 straipsnių, nei panaikino dar galiojančias pagalbos schemas, nei sustabdė dar nepervestą pagalbą, nei susigrąžino jau pervestą pagalbą.
- 17 Komisija pažymi, kad netgi šio ieškinio pareiškimo dieną, nepaisant daugybės priminimų, sprendimai vis dar nebuvo įvykdyti.

- 18 Ji teigia, kad vienintelis pagrindas, kuriuo valstybė narė gali remtis atsikirdama į EB 88 straipsnio 2 dalies pagrindu Komisijos pareikštą ieškinį dėl įsipareigojimų neįvykdymo, yra absoliutus negalėjimas vykdyti sprendimo. O šioje byloje ši sąlyga netenkinama.
- 19 Jokiu atveju Ispanijos Karalystė negali remtis ginčijamų sprendimų neteisėtumu, nes ji nepareiškė ieškinio dėl jų panaikinimo.

2. Ispanijos vyriausybės argumentai

- 20 Ispanijos vyriausybė pateikia prieštaravimą dėl ginčijamų sprendimų teisėtumo. Subsidiariai ji neigia, kad gali būti kaltinama neįvykdžiusi šių sprendimų.

a) Ginčijamų sprendimų neteisėtumas

- 21 Remdamasi 2004 m. balandžio 1 d. Sprendimu *Komisija prieš Italiją* (C-99/02, Rink. p. I-3353, 16 punktas ir jame nurodyta teismo praktika), vertinamu *a contrario*, Ispanijos vyriausybė mano, kad ji gali remtis Komisijos neigiamų sprendimų neteisėtumu, net jeigu nepareiškė ieškinio dėl panaikinimo. Iš tikrųjų šie sprendimai nėra galutiniai, nes atitinkamos provincijų vyriausybės Pirmosios instancijos teisme yra pareiškusios ieškinius dėl jų panaikinimo, kurie šiuo metu nagrinėjami.

22 Pateiktą prieštaravimą sudaro šešios dalys, susijusios atitinkamai su įgaliojimų viršijimu, gairių, kurios dar buvo neįsigaliojusios priimant ginčijamas mokestines priemones, taikymu, 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999, nustatančio išsamias EB Sutarties (88) straipsnio taikymo taisykles (OL L 83, p. 1) 14 straipsnio pažeidimu, teisių į gynybą per preliminarią tyrimo procedūrą pažeidimu ir pareigos motyvuoti nevykdymu.

b) Įsipareigojimų neįvykdymo nebuvimas

23 Ispanijos vyriausybė neigia, kad ji neįvykdė pareigų panaikinti dar galiojančias pagalbos schemas, sustabdyti dar nepervestą pagalbą ir susigrąžinti jau suteiktą pagalbą.

i) Pareigos panaikinti dar galiojančias valstybės pagalbos schemas ir sustabdyti dar nepervestą pagalbą

24 Ispanijos vyriausybė primena, kad ginčijamos mokestinės priemonės apima atleidimą nuo pelno mokesčio dešimt mokestinių laikotarpių nuo to, per kurį buvo įsteigta nauja bendrovė.

25 Šios priemonės, net jeigu ir nebuvo formaliai panaikintos, galiojo ribotą laikotarpį, nes jos buvo taikomos bendrovėms, įsteigtoms nuo provincijų įstatymų Nr. 18/1993, Nr. 5/1993 Nr. ir 11/1993 įsigaliojimo 1993 m. iki 1994 m. gruodžio 31 d., todėl pagal jas buvo galima atleisti nuo mokesčio tik iki ne vėliau kaip 2005 m. liepos mėn. pateiktos deklaracijos.

26 Tokiomis aplinkybėmis nagrinėjamos mokestinės schemos nustojo galioti.

ii) Pareigos susigrąžinti jau suteiktą pagalbą

27 Ispanijos vyriausybė mano, kad Komisija klaidingai ją kaltino jau suteiktos pagalbos susigrąžinimo tikslais pasirinkus procedūrą, vidaus teisėje numatytą panaikintinų aktų žalingam poveikiui pripažinti, kuri, Komisijos teigimu, ypač komplikavo susigrąžinimą.

28 Pasirinkta procedūra iš tikrųjų buvo niekinių aktų peržiūrėjimo procedūra, kuri yra tinkama ginčijamiems sprendimams teisingai vykdyti.

29 Vadinas, kadangi Komisija klydo kaltindama Ispanijos Karalystę pasirinkus susigrąžinimo procedūrą, kuri visiškai neleidžia vykdyti ginčijamų sprendimų, negalima šiai valstybei narei priskirti įsipareigojimų neįvykdymo.

B — *Teisingumo Teismo vertinimas*

1. Dėl prieštaravimo, susijusio su ginčijamų sprendimų neteisėtumu

30 EB sutartimi įtvirtinta teisių gynimo priemonių sistema skiria EB 226 ir 227 straipsniuose numatytus ieškinius, kuriais siekiama, jog būtų pripažinta, kad

valstybė narė neįvykdė įsipareigojimų, ir EB 230 ir 232 straipsniuose numatytus ieškinius, kuriais siekiama kontroliuoti Bendrijos institucijų aktų ar neveikimo teisėtumą. Šiomis teisių gynimo priemonėmis siekiama skirtingų tikslų ir joms taikomos skirtingos taisyklės. Taigi valstybė narė, nesant aiškiai tai leidžiančios Sutarties nuostatos, negali tinkamai remtis sprendimo, kuris jai skirtas, neteisėtumu kaip gynybos priemone, atsikirdama į šio sprendimo neįvykdymu grindžiamą ieškinį dėl įsipareigojimų neįvykdymo (žr., be kita ko, 2001 m. kovo 22 d. Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją*, C-261/99, Rink. p. I-2537, 18 punktą ir 2003 m. birželio 26 d. Sprendimo *Komisija prieš Ispaniją*, C-404/00, Rink. p. I-6695, 40 punktą).

31 Galėtų būti kitaip, tik jeigu nagrinėjamame akte būtų ypač didelių ir aiškių trūkumų, dėl kurių galima aktą laikyti neegzistuojančiu (minėtų sprendimų *Komisija prieš Prancūziją* 19 punktas ir *Komisija prieš Ispaniją* 41 punktas).

32 Ši išvada taip pat taikoma EB 88 straipsnio 2 dalies antrąja pastraipa grindžiamo ieškinio dėl įsipareigojimų neįvykdymo atveju (minėtų sprendimų *Komisija prieš Prancūziją* 20 punktas ir *Komisija prieš Ispaniją* 42 punktas).

33 Šiuo atžvilgiu reikia konstatuoti, kad Ispanijos Karalystė savo pareiškimuose neteigė, jog ginčijamuose sprendimuose yra trūkumų, dėl kurių būtų galima paneigti patį šių aktų buvimą.

34 Bet kuriuo atveju Ispanijos vyriausybė negali, nurodydama minėtą sprendimą *Komisija prieš Ispaniją*, tinkamai remtis atitinkamų provincijų pareikštais ieškiniais dėl panaikinimo, nagrinėjamais Pirmosios instancijos teisme.

- 35 Vien tai, kad Teisingumo Teismas šiame, taip pat ir kituose sprendimuose norėjo pabrėžti, kad nagrinėjama atvejis, dėl kurių į jį kreiptasi, ieškinys dėl panaikinimo nebuvo pareikštas per numatytą terminą arba kad toks ieškinys atmestas, neleidžia padaryti išvados, kad, atvirksčiai, Bendrijos akto neteisėtumu gali būti remiamasi atsikertant į ieškinį dėl įsipareigojimų neįvykdymo vien dėl to, kad nagrinėjamas ieškinys dėl minėto akto panaikinimo.
- 36 Iš tikrųjų svarbu priminti, kad ginčijamų sprendimų teisėtumas preziumuojamas ir kad, nepaisant pareikšto ieškinio dėl panaikinimo, jie Ispanijos Karalystei yra privalomi visi (žr. minėto sprendimo *Komisija prieš Prancūziją* 26 punktą).
- 37 Iš to išplaukia, kad nagrinėjant EB 88 straipsnio 2 dalies antrąją pastraipą grindžiamą ieškinį dėl įsipareigojimų neįvykdymo, išskyrus akto neegzistavimo atvejį, valstybė narė negali atsikirsti remdamasi Komisijos neigiamo sprendimo neteisėtumu, kai Bendrijos teismas nagrinėja tiesioginį ieškinį dėl šio sprendimo (dėl bylų, kuriose dar nebuvo išnagrinėti ieškiniai dėl panaikinimo, žr. 2000 m. birželio 27 d. Sprendimą *Komisija prieš Portugaliją*, C-404/97, Rink. p. I-4897, ir 2006 m. birželio 1 d. Sprendimą *Komisija prieš Italiją*, C-207/05, nepaskelbta Rinkinyje).
- 38 Iš viso to, kas išdėstyta, matyti, kad nagrinėjamas prieštaravimas turi būti atmestas kaip nepriimtinas.

2. Dėl įsipareigojimų neįvykdymo buvimo

a) Dėl kaltinimų, susijusių su pareigomis panaikinti dar galiojančias pagalbos schemas ir sustabdyti dar nepervestą pagalbą

39 Kiekvieno ginčijamo sprendimo 2 straipsnis įpareigoja Ispanijos Karalystę panaikinti nagrinėjamas pagalbos schemas tiek, kiek jos dar galioja. Kiekvieno šio sprendimo 3 straipsnio 1 dalies antras sakinyš įpareigoja sustabdyti dar nepervestas pagalbas.

40 Taigi, kaip pabrėžia Ispanijos vyriausybė, pagalbos schemas buvo taikomos bendrovėms, įsteigtoms tik ne vėliau kaip 1994 m. gruodžio 31 dieną.

41 Tačiau jų veikimas turėjo baigtis per dešimt mokestinių laikotarpių, t. y. praėjus keleriems metams po ginčijamų sprendimų.

42 Vykdydama kiekvieno šio sprendimo 2 straipsnį ir 3 straipsnio 1 dalį Ispanijos Karalystė galiausiai turėjo užtikrinti pagalbos schemų panaikinimą ir atšaukti dar nepanaudotas teises į mokesčio atleidimą.

43 Ispanijos vyriausybė neginčija, kad pagalbos schemas nebuvo panaikintos ir kad nebuvo atšauktos dar nepanaudotos teisės į mokesčio atleidimą.

44 Iš to matyti, kad Komisijos kaltinimai, susiję su kiekvieno ginčijamo sprendimo 2 straipsniu ir 3 straipsnio 1 dalies antruoju sakiniu, yra pagrįsti.

b) Dėl kaltinimų, susijusių su pareigomis susigrąžinti jau suteiktą pagalbą

45 Neigiamo sprendimo dėl neteisėtos pagalbos atveju Komisijos nurodytas susigrąžinimas vykdomas laikantis sąlygų, numatytų Reglamento Nr. 659/1999 14 straipsnio 3 dalyje, pagal kurią:

„<...> pagalba išieškoma nedelsiant ir pagal atitinkamos valstybės narės nacionalinę teisę nustatytas procedūras, jeigu jos leidžia nedelsiant ir veiksmingai įvykdyti Komisijos sprendimą. Šiuo tikslu, kai būtų svarsto nacionaliniai teismai, suinteresuotosios valstybės narės, nepažeisdamos Bendrijos teisės, imasi visų priemonių, kurios numatytos jų atitinkamuose teisiniuose aktuose, įskaitant laikinąsias priemones.“

46 Pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką vienintelis pagrindas, kuriuo valstybė narė gali remtis atsikirdama į EB 88 straipsnio 2 dalies pagrindą Komisijos pareikštą ieškinį dėl įsipareigojimų neįvykdymo, yra absoliutus negalėjimas tinkamai vykdyti sprendimą (žr., be kita ko, minėtų sprendimų *Komisija prieš Ispaniją*, C-404/00, 45 punktą ir *Komisija prieš Graikiją*, C-415/03, Rink. p. I-3875, 35 punktą).

47 Šioje byloje pareiga susigrąžinti numatyta kiekvieno ginčijamo sprendimo 3 straipsnio 1 dalies pirmajame sakinyje ir 2 straipsnyje.

- 48 Ispanijos Karalystė nesiremia absoliučiu negalėjimu vykdyti šiuos sprendimus.
- 49 Ji tik teigia, kad pasirinkta procedūra jau suteiktai pagalbai susigrąžinti yra adekvati tinkamai vykdyti sprendimus.
- 50 Tačiau ji nepateikia jokio dokumento, pagrindžiančio būtent pagalbos gavėjų tapatybę, suteiktos pagalbos sumas ir minėtai pagalbai susigrąžinti faktiškai taikytas procedūras.
- 51 Todėl ji visiškai neįrodo, kad per kiekvieno ginčijamo sprendimo 4 straipsnyje numatytą terminą ji iš tikrųjų ėmėsi priemonių, leidžiančių jau suteiktų pagalbą atžvilgiu iš karto ir veiksmingai vykdyti ginčijamus sprendimus Reglamento Nr. 659/1999 14 straipsnio 3 dalies prasme.
- 52 Vadinas, Komisijos kaltinimai, susiję su kiekvieno ginčijamo sprendimo 3 straipsnio 1 dalies pirmuoju sakiniu ir 2 straipsniu, yra pagrįsti.
- 53 Iš viso to, kas išdėstyta, matyti, kad ieškinys yra pagrįstas tiek, kiek Komisija kaltina Ispanijos Karalystę nesiėmus visų reikiamų priemonių panaikinti nagrinėjamas pagalbos schemas, sustabdyti dar nepervestą pagalbą ir susigrąžinti jau suteiktą.

- 54 Teisingumo Teismui nereikia nagrinėti reikalavimų, kuriais siekiama, jos būtų pripažinta, kad Ispanijos Karalystė nepranešė Komisijai apie ankstesniame punkte nurodytas priemones, nes ši valstybė narė per nustatytą terminą faktiškai neįvykdė šių pareigų (žr. 1995 m. balandžio 4 d. Sprendimo *Komisija prieš Italiją*, C-348/93, Rink. p. I-673, 31 punktą ir minėto 2006 m. birželio 1 d. Sprendimo *Komisija prieš Italiją* 53 punktą).
- 55 Todėl reikia konstatuoti, kad per nustatytą terminą nesiėmusi būtinų priemonių įgyvendinti kiekvieno ginčijamo sprendimo 2 ir 3 straipsnių nuostatų, Ispanijos Karalystė neįvykdė įsipareigojimų pagal jas.

IV — Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 56 Pagal Procedūros reglamento 69 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to prašė. Kadangi Komisija prašė priteisti bylinėjimosi išlaidas ir Ispanijos Karalystė bylą pralaimėjo, pastaroji turi jas padengti.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

- 1. Per nustatytą terminą nesiėmusi būtinų priemonių įgyvendinti šių sprendimų:**

- **2001 m. gruodžio 20 d. Komisijos sprendimo 2003/28/EB dėl 1993 m. Ispanijos įgyvendintos valstybės pagalbos schemos tam tikroms Alavos provincijoje (Ispanija) naujai įsteigtoms įmonėms,**

- **2001 m. gruodžio 20 d. Komisijos sprendimo 2003/86/EB dėl 1993 m. Ispanijos įgyvendintos valstybės pagalbos schemos tam tikroms Biskajos provincijoje (Ispanija) naujai įsteigtoms įmonėms,**

- **2001 m. gruodžio 20 d. Komisijos sprendimo 2003/192/EB dėl 1993 m. Ispanijos įgyvendintos valstybės pagalbos schemos tam tikroms Gipuskoa provincijoje (Ispanija) naujai įsteigtoms įmonėms**

2 ir 3 straipsnių nuostatų, Ispanijos Karalystė neįvykdė įsipareigojimų pagal jas.

2. Priteisti iš Ispanijos Karalystės bylinėjimosi išlaidas.

Parašai.